

Knihovna – místo mezigeneračních setkávání

Božena Blažková

Jednadvacáté století jako by stále více rozevíralo nůžky mezi generacemi. Mladí lidé narození po roce 1989 žijí ve zcela jiné realitě, než vyrůstali jejich rodiče a hlavně prarodiče. Přestává fungovat dříve běžné plynulé předávání zkušenosti z generace na generaci. Ale je tomu opravdu tak? Vždyť k předávání může docházet i v obráceném pořadí – mladá počítačová generace může přiblížit dříve narozeným virtuální svět počítačů. A my, dříve narození, je za to můžeme vhodnou formou upozornit, že skutečný život sice není tak pestrý a klipový jako virtuální realita, ale přesto může poskytovat jedinečné a neopakovatelné zážitky. Psychologové stále více upozorňují na potřebu vzájemného sdílení a ukotvení každého jednotlivce. Potřeba ukotvení nebo, jinak řečeno, hledání kořenů souvisí například i s velkou popularitou televizních pořadů typu „Tajemství rodu“ a s oblibou memoárového čtiva. Na druhé straně patří k současnému společenskému trendu žít single - sám. Zvyšuje se i počet nesezdaných párů s dětmi. Pokud máte možnost diskuse s učitelkami v mateřské škole a v prvních třídách základních škol, zjistíte, jak moc se v poslední době změnila rodinná výchova dětí. Současné děti mají minimum povinností a maximum volnosti. Nemusíme být znalci vývojové psychologie, abychom pochopili, že to pro budoucnost není dobrá volba. Není náhodou, že Spolek pro obnovu venkova do svých aktivit zařazuje Program obnovy rodiny, o kterém se více dočtete v samostatném článku v rubrice Naše téma. Máte možnost si zde přečíst i názory našeho předního psychologa PhDr. Václava Mertina na současnou rodinu. Když jsme v redakční radě uvažovali nad letošním ústředním tématem, dohodli jsme se, že se budeme věnovat akcím na podporu rodiny nejen na venkově a mezigeneračním setkáváním v knihovnách. Věříme, že i vás toto téma osloví, a napíšete nám o tom, jak to ve vaší knihovně děláte vy.

Věříme, že vás téma života současné rodiny, mezigenerační vztahy a porovnání života na venkově a ve městě zaujme alespoň stejně jako loňské „retrotéma“, se kterým se v tomto čísle loučíme článkem Ohlédnutí za „retrovýzvou“ a výstava Knihovny včera, dnes a... . Dalším tématem, které budeme po celý rok sledovat, jsou regionální funkce. Pokud by krácení finanční dotace mělo být dlouhodobé, budou zejména obyvatelé venkovského osídlení stále více znevýhodňováni v oblasti kulturního využití a přístupu k informacím. Bylo by obrovskou škodou, pokud by měl být pro nedostatek financí přerušen systém vzájemné spolupráce a podpory velkých a malých knihoven. Funkční systém, který byl budován řadu let a do kterého již byly vloženy nemalé finanční prostředky. Knihovníci chápou nutnost určitých úspor a maximálně se snaží v rámci možností o úsporná opatření. Dobře nastavený systém za pomoci příspěvků od obecních úřadů může rok fungovat. Pokud by však krácení rozpočtu mělo pokračovat i v dalších letech, začne systém nejprve stagnovat a posléze se postupně začne hroutit – nedostatek peněz na nákup nové literatury a techniky bude zákonitě znamenat snížení pracovních úvazků v oblasti regionálních funkcí a pravděpodobně povede i k rušení některých menších knihoven, a tudíž k dalšímu

znevýhodnění obyvatel mimo centrum. K problematické dopravě, obtížnějšímu přístupu ke zdravotnické péči a ztíženější možnosti výběru mezi nákupními centry se v případě omezení provozu místních knihoven (často jediného kulturního zařízení v místě) přidá i ztížený přístup k informacím a kulturním aktivitám.

O to potěšitelnější je, že koncem loňského roku získala Městská knihovna v Kopidlně nové a důstojné umístění. V březnu letošního roku bude konečně slavnostně otevřena Knihovna města Hradce Králové. O obou knihovnách se můžete v tomto čísle také dočíst. Snažili jsme se pro vás opět připravit pestré číslo; přejeme si, aby pro vás bylo nejen inspirací, ale i poučením. Obě nové rubriky, které jsme zavedli v loňském roce (Jak na to a Nové trendy), jsou připraveny pro vás a jejich motto je: „Učíme se navzájem“. Věříme, že s vaší pomocí se bude skutečně jednat o vzájemnou výměnu nápadů, názorů, informací.